

Gemeente
Woudenberg

RAADSINFORMATIEBRIEF

Aan
de gemeenteraad

Datum:
Zaaknummer: Z.347938
Documentnummer D.291667
B&W vergadering van: 4 maart 2025
Portefeuillehouder: Wethouder H.J. Dekker
Onderwerp: Raadsinformatiebrief Stand van zaken Integraal Zorgakkoord (IZA)

Aanleiding

Met deze raadsinformatiebrief willen wij u op de hoogte brengen van een recent besluit van de ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) over het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijns Akkoord (AZWA).

Op 29 november 2024 heeft de VNG besloten te stoppen met de deelname aan het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en met de gesprekken over het Aanvullend Zorg- en Welzijns Akkoord (AZWA). Dit besluit werd genomen na de goedkeuring van de resolutie 'Stop met gesprekken vervolg IZA, totdat aan de voorwaarden is voldaan', waar ook gemeente Woudenberg mee instemde.

Bij de eerdere beslissing van de VNG om deel te nemen aan het IZA, werd afgesproken in 2024 te evalueren of de financiële voorwaarden voor deelname daadwerkelijk vervuld werden. Dit betrof onder andere de oplossing voor:

- Oplossing van het financiële ravijn in 2026.
- Compensatie voor het abonnementstarief.
- Structurele middelen voor preventie en gezondheidsbeleid.

Helaas zijn deze randvoorwaarden tot op heden niet vervuld door het Rijk.

Wij willen samen met alle betrokkenen de transformatie naar duurzame en passende zorg en welzijn realiseren, waarbij de samenwerking tussen het medische en sociale domein van cruciaal belang is. Hiervoor zijn echter structurele financiële middelen nodig, zowel om de huidige tekorten in het sociaal domein op te vangen, als om de overheveling van zorg naar het sociaal domein goed te kunnen regelen.

Daarnaast is het belangrijk dat we als gemeente een gelijkwaardige positie verkrijgen in de samenwerking met het ministerie van VWS en zorgverzekeraars, zodat het perspectief van het sociaal domein goed wordt meegenomen in de besluitvorming.

Kernboodschap

De gesprekken over gelijkwaardigheid tussen het Rijk en de gemeenten, evenals tussen zorgverzekeraars en gemeenten, zijn hervat en verlopen positief. De VNG geeft aan dat

aan deze voorwaarde is voldaan. Gemeenten zullen meebeslissen over de transformatieplannen en worden als bestuurlijk orgaan betrokken bij de governance.

In het Bestuurlijk Overleg IZA begin 2025 is de balans opgemaakt. Nu er overeenstemming is over de gelijkwaardigheid, kan de VNG opnieuw deelnemen aan de gesprekken over het AZWA. Het ministerie van VWS heeft daarnaast bevestigd dat de Specifieke Uitkering (SPUK) voor het IZA beschikbaar blijft tot 2025. Dit stelt gemeenten in staat om de lopende activiteiten voorlopig voort te zetten. Als er echter besloten wordt om niet deel te nemen aan het IZA/AZWA, kan deze uitkering worden gebruikt om de werkzaamheden zorgvuldig af te bouwen in de tweede helft van 2025.

De VNG-ALV zal uiterlijk in juni een besluit nemen over het definitieve akkoord en de financiële voorwaarden. Wat betreft de beschikbaarheid van de SPUK na 2025, zal later meer duidelijkheid volgen. Bij een positief besluit in de ALV kunnen gemeenten verder met de transitie van zorg naar preventie en ondersteuning.

Consequenties en risico's

Er bestaat onzekerheid over het AZWA en de financiering vanaf 2026, wat voorlopig leidt tot het volgende:

- ✓ In de regio Eemland (Samen Sterker Eemland, SSE) blijven de gemeenten hun rol vervullen, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Deze samenwerking met zorgpartners was al aanwezig vóór het IZA.
- ✓ In de loop van 2025 gaan we bekijken welke inzet binnen het IZA passend is voor de regio Eemland. Als gemeenten niet deelnemen aan het Aanvullend Zorg- en Welzijns Akkoord, vervalt de coördinerende rol van de VNG vanuit het landelijke programma. De opgaven in de regio blijven echter bestaan, en gemeenten blijven hierin een belangrijke rol spelen. Hoe die rol precies ingevuld zal worden, is afhankelijk van de uitkomsten van het AZWA.
- ✓ Gemeenten kunnen voorlopig geen nieuwe verplichtingen aangaan voor 2026. De beschikbaarheid van de SPUK IZA voor 2026 hangt af van deelname aan het nieuwe akkoord.
- ✓ Gemeenten zullen samen met hun partners bekijken wat er mogelijk is om de transitie van zorg naar sociaal en van medisch naar gezondheid op een verantwoorde manier voort te zetten. Dit kan echter leiden tot vertraging, terwijl de maatschappelijke uitdagingen zich in hetzelfde tempo blijven ontwikkelen. Denk hierbij aan de groeiende vraag naar zorg en ondersteuning (bijvoorbeeld voor WMO-voorzieningen) en de afnemende capaciteit en financiën.
- ✓ Als uiteindelijk blijkt dat gemeenten niet deelnemen aan een nieuw akkoord, bestaat het risico dat de intensieve samenwerking met zorgverzekeraars, zorgkantoren en zorgpartners, die in de afgelopen jaren is opgebouwd, zal afnemen.

Financiën regio Eemland

De financiële lasten voor de gemeenten in regio Eemland worden geschat op € 2,4 miljoen in 2025. Deze kosten worden gedekt uit de regionale SPUK IZA-gelden in 2025 en hebben geen financiële impact op de gemeentelijke begroting van Woudenberg.

De gemeente Amersfoort is de centrumgemeente in Eemland en ontvangt en beheert de SPUK IZA gelden namens de regiogemeenten.

Het grootste deel van de SPUK IZA gelden gaat naar regionale projecten, zoals het Herstelnetwerk psychische kwetsbaarheid. Gemeente Woudenberg ontvangt daarnaast €28.700,- voor lokale projecten om de IZA-doelstellingen te behalen. Deze gelden zijn opgenomen in de gemeentelijke begroting.

Vervolg

De komende maanden zijn belangrijk voor het bepalen van de financiële voorwaarden en de toekomst van het IZA en AZWA. De gemeenten in Eemland steunen de doelen van het Integraal Zorgakkoord, zoals het verlichten van de druk op de zorg, het voorkomen van een zorginfarct en het verschuiven van zorg naar gezond leven.

Gemeente Woudenberg blijft actief deelnemen aan de regionale samenwerking en werkt mee aan de voortgang van de noodzakelijke veranderingen. Tegelijkertijd blijven we pleiten voor structurele financiële middelen voor gemeenten.

Hiermee vertrouwen wij erop u voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Woudenberg,

Z. van den Boogaard
secretaris

M. Jansen - van Harten
burgemeester